

V.l.n.r. Lars de Bruijne, Maddie Bijsterbosch en Fons van den Oord.

GEEN EXAMEN? TOCH EXAMEN!

Normaal hebben de vierdeklassers van vmbo-bb/kb in deze periode hun praktijkexamen. Dit jaar heeft de minister het afgeblazen, omdat de leerlingen door corona te veel praktijklessen moesten missen. Op Candea doen de leerlingen het examen wel, maar dan als toets die straks wel degelijk meetelt. "De examens waren al klaar en op deze manier hebben onze kandidaten toch het examengevoel", vertelt leerjaarcoördinator Mirjam Pijfers. Lars de Bruijne, Maddie Bijsterbosch en Fons van den Oord zijn er blij mee.

LARS DE BRUIJNE (ECONOMIE & ONDERNEMEN)

Lars heeft *conomie & ondernemen* gekozen als 'afstudeerrichting'. Hij is goed met cijfertjes en "dan ga je het vanzelf leuk vinden". En hij weet er al veel van doordat zijn ouders allebei een beroep in die richting hebben. Lars: "Zelf wil ik later een administratiekantoor beginnen, want het lijkt me supergaaf om eigen baas te zijn. Maar in loondienst zou ook goed zijn."

Dat het praktijkexamen dit jaar anders gaat, vindt Lars terecht. "De coronatijd is best zwaar geweest. Het online-onderwijs moest op gang komen en daarna was er steeds een hoop gedoe met wel of niet les op school. Zelf heb ik ook nog corona gehad. Dus ja, dan heb je wel een beetje een achterstand. Voor mij is het een echt examen. Je moet alles goed in je hoofd hebben én het goed kunnen toepassen. Niet alleen weten wat een voorraadkaart is, maar 'm ook kunnen maken. Dat is best moeilijk."

Lars heeft de praktijkexamens inmiddels achter de rug. Ze zijn goed gegaan. Hij reikt erop dat hij over een paar maanden trots met het diploma in zijn handen staat. Daarna wordt het een marketingopleiding aan het Graafschap College. Hij hoopt daar op net zulke leuke klasgenoten en docenten.

MADDIE BIJSTERBOSCH (ZORG & WELZIJN)

Had Maddie geen dyscalculie, dan had ze net als Lars gekozen voor economie & ondernemen. Het werd *zorg & welzijn*. Maar haar droom en het pad dat ze voor zichzelf heeft uitgestippeld zijn niet veranderd. "Na Candea ga ik de opleiding travel & hospitality doen, dan de hotelschool en daarna wil ik mijn eigen B&B. Ik zie het al helemaal voor me: een grote tuin met tiny houses en dan breng ik 's ochtends het ontbijt naar mijn gasten."

Maar eerst Candea afronden. De praktijkexamens zitten er al op. Echt gespannen was Maddie niet. "Als je weet dat je goed geleerd hebt, hoef je je niet druk te maken. Alleen toen ik iets moest uitrekenen, werd ik even héél zenuwachtig. De docent heeft me meteen gerustgesteld. Dat het geen officieel praktijkexamen is, vind ik niet erg. Dat geldt voor iedereen. Het is een toets met een cijfer dat meetelt voor je examen, dus moet je aan de bak."

Maddie ligt 'op koers' voor het doel dat ze zich gesteld heeft: hoge cijfers zodat ze zich kwalificeert voor niveau 3 van het mbo. Corona was geen makkelijke tijd voor haar. "Ik heb gemerkt dat face-to-facecontact met docenten voor mij erg belangrijk is. Gelukkig heeft Candea goede docenten, die de aandacht geven die je nodig hebt."

FONS VAN DEN OORD (MEDIA, VORMGEVING & ICT)

Media, vormgeving & ICT (mvi), dat is allemaal achter de computer, dus je zou zeggen: prima online te doen. Zo simpel is het niet, vertelt Fons. "Wij werken met professionele software, waarvoor je dure licenties moet hebben. Die heb je thuis niet. Daarom hadden wij in coronatijd toch regelmatig les op school. Dat is voor mij sowieso beter, want dan ben ik minder snel afgeleid."

Het praktijkexamen voelde voor Fons als een echt examen. "Je moest je telefoon inleveren en dan kreeg je een headset van school en een USB-stick met het examen erop. Als je die in de computer stopte, kon je beginnen. Het was misschien niet officieel, maar ze hadden het bloedserius aangepakt. Daar was ik blij mee, want na twee jaar hard werken, wil je laten zien wat je kunt. Dan hoort het examen erbij."

Het examenjaar bevalt Fons uitstekend, vooral omdat iedereen weer op school is. Zijn hoogtepunt is de excursie naar Amsterdam, met museumbezoeken aan The Upside Down ('The largest interactive Instagram museum in Europe') en het Nxt (over mediakunst). Na Candea gaat Fons iets met mediavormgeving doen. Wat precies weet hij nog niet. "Maar hé, ik ben pas 15, ik heb alle tijd!"

column

OEKRAÏNE

Dit is hoe misdadigheid eruitziet. De situatie van mensen op een dag rijden hiervandaan is rampzalig. Van de één op de andere dag werd het onvoorstelbare voor hen 'gewoon' werkelijkheid. Wat kun je doen? We zamelden op Candea spullen in. Als u dit leest, zijn die al in Oekraïne aangekomen. Dit is wat mensen kunnen betekenen voor elkaar. Ondertussen vluchten er duizenden naar Nederland. Zodra kinderen hier aankomen, brengen we ze heel snel naar een school. Wij vinden in Nederland dat alle jongeren, ook vluchtelingen, recht hebben op onderwijs. Moeten kunnen leren. Verder moeten kunnen. Het vraagt veel om het voor elkaar te krijgen, maar we doen het voor ze. Ik ben daar trots op. Dit is hoe beschaving eruitziet.

DRS. L.H.M. (LÉON) LUCAS (rector)

AGENDA

13 april Herkansingen en inhaaltoetsen 5-havo en 6-vwo. Candea Dickey (3- t/m 5-havo en 3- t/m 6-vwo). **14 april** Herkansingen 4-mavo. Inschrijven maatwerk periode 4. Presentatieavond MIK-klas voor ouders (Saturnus, 19.00-21.00 uur). **15 april** Herkansingen 4-bb/kb. Inschrijven maatwerk periode 4. **18 april** Tweede paasdag (leerlingen vrij). **22 april** Summerparty onderbouw (Eltensestraat). **25 april** t/m 6 mei Meivakantie. **9 mei** Leerjaar 1 en 2 toetsvrije dag. Vergadering medezeggenschapsraad. **10 mei** Facultatief examen. **11 mei** Facultatief examen. Studiemiddag (vanaf 12.15 uur).

in the picture

'LEERLINGEN MOETEN ZOVEEL TEGENWOORDIG'

Zeg tegen Melissa Meiners niet dat yoga zweverig is, want dan heb je er niets van begrepen. "Als voelen zweverig is, dan is yoga zweverig. Yoga gaat om luisteren naar en controle krijgen over je lijf. Het is voor iedereen goed, maar zeker voor leerlingen die gestrest zijn of erg zenuwachtig voor toetsen en examens."

Melissa is in de eerste plaats docent Engels. Ze geeft les aan alle mavo-leerjaren. Wat haar betreft de leukste leerlingen die je kunt hebben. "Ze zijn recht voor de raap. Je weet meteen wat je aan ze hebt. Ik ben zelf ook een open boek. Daardoor hebben we een enorme klik en vanuit een klik kun je iemand iets leren. Ik ga altijd met plezier naar mijn werk."

HOOFDPIJN EN ANDERE PIJNTJES

Naast Engels verzorgt Melissa maatwerklessen yoga. Dit jaar heeft ze op vrijdagochtend een groepje meiden uit 3-mavo. Yoga op een middelbare school, dat is best bijzonder, zou je zeggen. Melissa vindt van niet. "Leerlingen moeten zoveel tegenwoordig. School, de sportclub, het bijbaantje, sociale contacten... Ze rennen van het een naar het ander met allerlei pijntjes als gevolg. Yoga leert ze om te gaan met stress en rust te creëren voor zichzelf."

Dat laatste wil niet zeggen dat de yogaleerlingen een uurtje aan het chillen zijn in de dojo bij sporthal Triominos (even weg van de schoolhectiek). "Het is best fysiek, daarom beginnen we met een warming-up. We doen verschillende oefeningen, zoals balansoefeningen en stevige yogaposes. Daar ga je van zweten maar krijg je ook energie van. We sluiten af met ademhalingsoefeningen en ontspanning. Maar ik begin altijd

Melissa Meiners met achter haar (v.l.n.r.) Evia te Witt, Renske Visser en Femke Kruizinga.

met een opdracht - bijvoorbeeld 'zeg eens iets aardigs tegen iemand' - of een verhaal om de rest van de dag over na te denken: ben je rijk als je veel bezit of als je goede vrienden hebt?"

'JE HEBT ER ECHT WAT AAN'

Melissa weet zeker dat leerlingen door yoga beter in hun vel zitten en helpt bij leerproblemen. Dat klopt in ieder geval voor Renske Visser, die merkt dat zenuwen haar weleens parten spelen tijdens toetsen. "Als ik gestrest ben, presteer ik minder. Nu weet ik hoe ik mijn ademhaling onder controle krijg en weer rustig word. De lessen kunnen intensief zijn, maar ik ga er graag naartoe. Je hebt er echt wat aan."

DAN MAAK JE MAAR ZIN!

THEMA-AVOND OUDERRAAD OVER 'QUALITYTIME MET EEN PUBER'

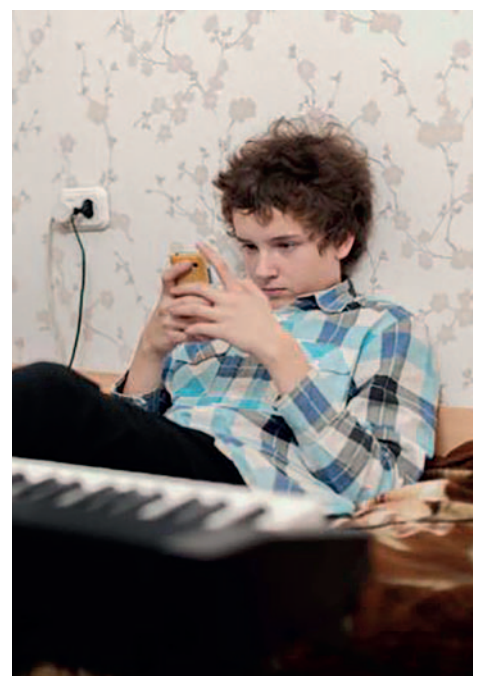
Een herkenbaar beeld voor veel ouders: je wilt leuke dingen doen met je puberkind en een fijn contact hebben, maar de puber zelf heeft nergens zin in of vindt heel andere dingen veel belangrijker. Als ouder blijf je zitten met het gevoel dat je in een belangrijke fase heel veel mist.

Klinkt dit je bekend in de oren? Kom dan dinsdag 14 juni naar de thema-avond van de ouderraad van Candea over *Qualitytime met een puber*. Denk niet dat het saai wordt, want theatergroep DNL is ook uitgenodigd.

De ouderraad is het bestuur van de oudervereniging. De afgelopen twee jaar kon de thema-avond niet doorgaan. Het onderwerp voor dit jaar was snel gevonden, vertellen Vivie Brandligt en Yvette Verweij. Vivie: "We merkten dat we allemaal pubers hebben die regelmatig nergens zin in hebben, terwijl jezelf wel behoefte hebt aan leuke momenten met je kind." Yvette vult aan: "De dagen vliegen voorbij. Jij bent druk en je kind is druk, maar dan is er een keer tijd om iets leuks te doen en dan heeft je kind 'geen zin'. Zeer frustrerend."

VAART, HUMOR EN TIPS

Dan maak je maar zin! is de toepasselijke titel van de voorstelling waarmee DNL naar Duiven komt. Het is een interactief programma dat met veel vaart en humor inzicht geeft in je rol als ouder en hoe je je kind kunt motiveren en voorkomt dat je het tegenovergestelde bereikt. De acteurs spe-

len herkenbare situaties en laten valkuilen zien. Het publiek kan meedenken, meepraten en meelachen en gaat naar huis met een hoop praktische tips en ideeën.

De tips die Yvette en Vivie als *ervaringsdeskundigen* alvast geven, liggen in elkaars verlengde. Yvette: "Vraag je puber om mee te denken over gezamenlijke gezinsactiviteiten, want het moet voor haar/hem ook leuk zijn." Vivie: "Een wandeling in het bos wordt aantrekkelijker met een lunch onderweg. Of maak er een GPS-speurtocht van."

WAAR EN WANNEER

De thema-avond op 14 juni duurt van 20.00 tot 21.30 uur en is op de locatie Eltensestraat. Vanaf 19.30 uur staan de koffie en thee klaar. Na afloop kun je met andere Candea-ouders napraten onder het genot van fris en een hapje. De toegang is gratis. De ouderraad wil graag weten hoeveel bezoekers er komen. Aanmelden voor de avond kan via secretaris@ouderverenigingcandea.nl.